

חַת־ת לַיּוֹם חֲמִישִׁי פְּרָטִית יִתְרוֹ חֲמִישֶׁה עֶשֶׂר בְּשַׁבַּט ט"ו שְׁבַט, ה'תשפ"ה

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיֵד עֵינֶי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִישׁ / חֲמִישִׁי עִם רִשׁוּי

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִתְכַּוְּנִים לְמִתֵּן תּוֹרָה, וְה' יוֹרֵד לְהַר סִינַי.

מֹשֶׁה יָרַד מֵהַר סִינַי וְאָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מַה שָּׁה' אָמַר.

כָּל הָעָם עָנּוּ יַחַד "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" - נִקְּיִים אֶת כָּל מַה שָּׁה' אָמַר.

מֹשֶׁה עָלָה חֲזָרָה לְהַר סִינַי וְאָמַר לְה' שְׁבַנִי יִשְׂרָאֵל מוֹכְנִים לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שָּׁה' רוֹצֶה. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה שְׁכַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ אוֹתוֹ מִדְּבַר. כְּשֶׁבַנִי יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ זֹאת הֵם אָמְרוּ, אָנוּ רוֹצִים לְרְאוֹת אֶת ה'.

ה' אָמַר לְמֹשֶׁה שְׁבַנִי יִשְׂרָאֵל יִתְכַּוְּנוּ לָרַגַע שְׁבוּ הֵם יוֹכְלוּ לְרְאוֹת אֶת ה'. הֵם צָרִיכִים לְהַקְפִּיד לְהִשְׁאֵר טְהוֹרִים מִכִּיּוֹן שְׁבַעֲוֹד שְׁלוֹשָׁה יָמִים ה' יָרַד לְהַר סִינַי וַיִּתֵּן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה. ה' יַעֲשֶׂה שְׁכַל הַחוֹלִים אוּ בְעֲלֵי הַמוֹמִים (שֵׁשׁ מִשְׁהוּ לֹא טוֹב בְּגוֹף שְׁלָהֶם), יִתְרַפְּאוּ כְּדֵי שְׁכַלֵּם יוֹכְלוּ לְהַעֲרִיךְ וְלִקְלֹט אֶת מִתֵּן תּוֹרָה.

כְּשֶׁה' יָרַד לְהַר סִינַי, זֶה יְהִי מְאוֹד מְאוֹד קְדוֹשׁ, וְאִם אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יוֹכַל לְנִגּוֹעַ בוֹ. לְכֵן מֹשֶׁה עָשָׂה גֵזֶר סְבִיב לְהַר סִינַי כְּדֵי שְׁאִם אֶחָד לֹא יוֹכַל לְנִגּוֹעַ בוֹ בְּטַעוֹת. כְּשֶׁבַנִי יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ אֶת קוֹל הַשּׁוֹפָר בְּמִשְׁךְ זְמַן רַב מִהַשְּׁמַיִם זֶה סִימָן לְכַד שֶׁהַר סִינַי כָּבֵר אֵינְנוּ קְדוֹשׁ וְהֵם יְכוּלִים לַעֲלוֹת עָלָיו.

מֹשֶׁה עָזַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִטָּהַר כְּדֵי שְׁיִוְכְלוּ לְהִתְכַּוְּן לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה. בְּבִקְרָוּ' בְּסִיּוֹן, עוֹד לְפָנַי שְׁבַנִי יִשְׂרָאֵל הִגִּיעוּ לְהַר סִינַי, ה' הִתְחִיל אֶת מִתֵּן תּוֹרָה. הִיוּ קוֹלוֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הַר סִינַי וְקוֹל שֶׁל שׁוֹפָר חֲזַק מְאוֹד וְכָל הָעָם נִבְהָלוּ מִזֶּה.

הֵם יְכָלוּ לְהַרְגִישׁ שֶׁה' נִמְצָא עַל הַר סִינַי וּמֹשֶׁה הוֹכִיל אוֹתָם אֶל הַהַר שֶׁם עָמְדוּ כְּלָם. ה' הִגְבִּיחַ אֶת הַר סִינַי וְאָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁאִם הֵם לֹא יְקַבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַתּוֹרָה, ה' יִרְסַק אוֹתָם תַּחַת הַהַר.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָמְדוּ מִתַּחַת לְהַר סִינַי בְּגִלְל שְׁרָצוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה לְכֵן ה' בִּקֵּשׁ מֵהֶם לְהִתְרַחֵק, וְהַחֲזִיר

הַר סִינַי הָיָה מְכֻסָּה בְּלוֹ עֶשֶׂן וְרַעַשׁ. ה' עָשָׂה שֶׁהַשּׁוֹפָר יִתְקַע קוֹדֵם כָּל בְּשָׁקֵט וְאִזּוֹ יוֹתֵר בְּקוֹל וְיוֹתֵר בְּקוֹל וְהַקּוֹל לֹא פָּסַק עַד אַחֲרֵי עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת.

תְּהִלִּים / יוֹם ט"ו לַחֲדָשׁ פְּרָקִים ע"ז - ע"ח

פָּרָק ע"ח מְדַבֵּר אוֹדוֹת הַנְּסִים שֶׁה' עָשָׂה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִזְמַן יְצִיאַת מִצְרַיִם עַד שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ הַמְּלֹךְ. בְּפָסוּק הָרִאשׁוֹן הַמְּדַבֵּר אוֹדוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ נֹאמֵר: **"וַיִּבְחַר דָּוִד עַבְדּוֹ, וַיִּקְחֵהוּ מִמַּכְלַאת צֹאן"** (ז'הו ג'ם נגון חסידי).

רִשׁוּי מְסַבֵּיר כִּיצַד דָּוִד הַמֶּלֶךְ טָפַל בְּאִפְסוֹן מִיַּחַד בְּצֹאן: כְּשֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ טָפַל בְּצֹאן, הוּא שָׁם לֵב שֶׁלֹא כָּל הַכִּבְשִׁים קָבְלוּ מְאֻכָּלִים לְאָכּוֹל. הַכִּבְשִׁים הַגְּדוֹלוֹת וְהַחֲזָקוֹת הָיוּ רְצוּת מֵהָר לְתוֹךְ הַמְרָעָה וְאוֹכְלוֹת כַּמָּה שָׁהוּן רוֹצוֹת. הַכִּבְשִׁים הַמְּבֻגְרוֹת יוֹתֵר, וְהַכִּבְשִׁים הַצְּעִירוֹת יוֹתֵר הָיוּ מְגִיעוֹת לְשָׂדֵה, אֲבָל לֹא נוֹתֵר לָהֶם עֵשֶׂב רַף לְאֻכִּילָהּ. הָעֵשֶׂב שֶׁנוֹתֵר הָיָה קָשָׁה מְדִי עֲבוּרָן לְאָכּוֹל, וְלִכֵּן הָיוּ נוֹתְרוֹ רַעְבוֹת.

לִכֵּן, בְּנֵה דָּוִד גְּדוֹרוֹת כְּדִי לְשָׁמֵר עַל הַצֹּאן, הוּא שָׁם אֶת הַכִּבְשִׁים הַחֲזָקוֹת בְּתוֹךְ גְּדֵר אַחַת, אֶת הַכִּבְשִׁים הַצְּעִירוֹת בְּגְדֵר נּוֹסֶפֶת וְאֶת הַכִּבְשִׁים הַמְּבֻגְרוֹת בְּגְדֵר נּוֹסֶפֶת.

כְּשֶׁהֵם הִלְכוּ לְמְרָעָה חֲדָשׁ, דָּוִד הַמֶּלֶךְ קָדַם כָּל שַׁחֲרָר אֶת הַצֹּאן הַצְּעִירוֹת. הָיוּ רְצוּ לְשָׂדֵה וְאָכְלוּ אֶת הָעֵשֶׂב הָרַף בְּיוֹתֵר שֶׁהָיָה קָל לְשִׁנִּים שֶׁלָּהֶם לְנַגֵּס בּוֹ. וְאִזּוֹ דָּוִד הַמֶּלֶךְ שַׁחֲרָר אֶת הַצֹּאן הַמְּבֻגְרוֹת בְּיוֹתֵר, עֲדִין נוֹתֵר עוֹד הִרְבֵּה עֵשֶׂב רַף בְּעֲבוּרָן וְהָיוּ אֹכְלוֹ מִמֶּנּוּ עַד שֶׁשָּׁבְעוּ. לְבִסּוּף, דָּוִד הַמֶּלֶךְ שַׁחֲרָר אֶת הַכִּבְשִׁים הַחֲזָקוֹת לְתוֹךְ הַשָּׂדֵה וְלְמִרוֹת שָׂרֵב הָעֵשֶׂב שֶׁנוֹתֵר הָיָה עֵשֶׂב קָשָׁה הָיוּ אֹכְלוֹ אוֹתוֹ לֵלֵא בְּעִיּוֹת.

ה' רָאָה כִּיצַד דָּוִד הַמֶּלֶךְ נִזְהָר לְטָפַל בְּכָל כִּבְשָׁה וְכִבְשָׁה בְּדָרְךָ שֶׁלָּהּ הִיא זְקוּקָה. וַיִּדַּע שֶׁמִּישָׁהוּ שֶׁמְטָפַל כֶּף אֶפְלוֹ בְּכִבְשִׁים הַצְּעִירוֹת יִדְאָג בְּאִפְסוֹן כִּזֶּה לְכָל יְהוּדִי וְיְהוּדִי. זֶה הַסֵּבָה שֶׁה' בָּחַר אֶת דָּוִד לְהִיּוֹת מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים.

מִשָּׁה רַבְּנוּ גַם הוּא הָיָה רוֹעֵה צֹאן שֶׁדָּאָג לְכָל אַחַת מֵהַכִּבְשִׁים וְדָאָג לְכָל יְהוּדִי בְּמִסִּירוֹת רַבָּה לְאֹרֶךְ הַשָּׁנִים שֶׁבָּהֶם הִנְהִיג אֶת הַיְּהוּדִים.

ה' מוֹדָא שֶׁכָּל נְשִׂיא שֶׁמְנַהֵיג אֶת הַיְּהוּדִים יִדְאָג לְכָל אֶחָד מֵהֶם! הַרְבֵּי, הַנְּשִׂיא שֶׁלָּנוּ גַם הוּא דוֹאָג לְכָל יְהוּדִי וּמוֹדָא שֶׁלְּכָל אֶחָד מֵאֲתָנוּ יְהִיָּה אֶת כָּל מַה שֶׁצָּרֵינוּ.

(הִנֵּה קְשׁוֹר לְסֵרֵט "רְגִישׁוֹת" בְּשִׁפְהַת הָאֲנִגְלִית, הַמְדַּגִּישׁ נְקוּדָה זוֹ אֶצֶל הַרְבֵּי

(<http://chabad.org/929769>)

תְּנִיָּא / לְקוּיֵי אֲמָרִים פָּרָק כ"ד (ט"ו שְׁבַט שְׁנַת פְּשוּטָה)

אֲתָמוּל לְמַדְנֵנוּ שְׁאֲדָם שְׁעוּבָר עֲבָרָה חֵס וְשְׁלוֹם בּוֹחֵר לְהַשְׁאִיר אֶת ה' נְעֻלָּם, הוּא בּוֹחֵר לְהַשְׁאִיר בְּגִלוּת! מְדוּעַ שְׁאֲדָם יִבְחַר בְּכִזָּה דְּבַר טְפָשִׁי?

הָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן מְסַבֵּיר שֶׁהַבְּחִירָה הַזֹּאת נּוֹבַעַת מִ"רוּחַ שְׁטוּת" - תְּחוּשַׁת שְׁטוּת הַמְּגִיעָה מִיֶּצֶר הָרַע. רוּחַ הַשְׁטוּת הַזֹּאת יְכוּלָה לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הָאֲהָבָה הַמְּסוּתֶרֶת - הָאֲהָבָה לַה' שֶׁקִּיַּמַת בְּלֵב שֶׁל כָּלָנוּ. רוּחַ הַשְׁטוּת יְכוּלָה לְגַרֵם לְאֲדָם לְחַשֵּׁב שֶׁזֶהוּי "רַק עֲבָרָה קְטַנָּה" וְזֶה לֹא יְגַרֵם לַה' לְהַשְׁאִיר בְּגִלוּת.

אֲבָל זֶה לֹא נְכוּוֹן! כְּשִׁיְהוּדִי עוֹבֵר עֲבָרָה כְּלָשָׁה, הוּא מְפָרִיד אֶת עֲצָמוֹ מֵה' - הוּא מְתַרַחֵק אֶפְלוֹ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּעַל חַיִּים לֹא טְהוֹר.

אין אומרים תחנון כיון שהיום חמשה עשר בשבט.

הצמח צדק כתב רשימות על המאמרים של המחצית השנייה של התורה אור (נקרא לקוטי תורה). חלק מהחסידיים שמעו על כך, וכשעמדו להדפיס את הליקוטי תורה הם בקשו מהצמח צדק אם הם יכולים לאסוף את כל ההגהות לספר. בתחלה, הצמח צדק סרב.

אחר כך, הצמח צדק חלם חלום שסבו, האדמו"ר הזקן מגיע אליו ואמר לו להדפיס את ההגהות. הצמח צדק לא אמר לאף אחד אולם שלושה מבני הצמח צדק חלמו את אותו חלום. כשהם אמרו לו, הוא הסכים להדפיס את ההגהות לליקוטי תורה.

ספר המצוות / מצות לא תעשה קפ"ח

המצוה היומית, **מצות לא תעשה קפ"ח** היא שעד אחד אינו מספיק. בית הדין זקוק לשני עדים על מנת להעניש מישהו. עד אחד מספיק בבית הדין כדי לחייב אדם להשבע שבועה אולם איננו מספיק להוכיח לענש שמגיע לאדם.

רמב"ם / הלכות עדות פרקים ח', ט', י'

פרק ח'- לומדים שהעדים יכולים להיות חשובים יותר ממה שכתוב בשטר. דגמה לכך היא אדם שחתם על שטר שנאמר שאדם אחד חייב כסף לחברו. בהגיעו לבית הדין הוא אינו זוכר על כך. אם אין עוד דרך להוכיח שזו אמת, השטר איננו שוה.

פרק ט'- לומדים למי אסור להיות עד. ישנם עשרה סוגי אנשים שאינם יכולים להיות עדים בבית הדין. למשל ילדים, נשים, עבדים ואנשים שהם קרובי משפחה של האדם הנדון בבית הדין. רשע איננו יכול להיות עד.

פרק י'- מתחילים ללמד את ההלכות של המצוה של מחה, שבית הדין לא יכול לקבל עדות של רשע. מיהו רשע? אדם שעובר עבירות שעליהן מגיע לקבל מלקות. רשע הוא גם אדם שגונב או מבזבז זמן מחייו על משחקים והימורים.

דרכי החסידות / חמשה עשר בשבט

היום חמשה עשר בשבט, שנה חדשה לאילן. חסידות מסבירה שכל יהודי הוא כמו ארץ ישראל קטנה. כמו לארץ ישראל ישנן שבעה פרות מיחדים שהשתבחה בהן, כך גם לאדם ישנם שבעה "פרות" בתוכו. ישנם פסוקים רבים ומאמרי רז"ל על פרות אלו, אשר החסידות משתמשת בהם כדי להראות איך להשתמש "בפרות" שלנו כדי להשתפר בעבודת ה'. להלן שתי דגמאות:

גפן- (ענבים) הפסוקים אומרים שהענבים מהם מכינים יין משמחים את אלקים ואדם. חסידות מסבירה שהגפן בעבודת ה' שלנו היא השמחה שאנו צריכים שתהיה לנו. בכל דבר שקורה עלינו להתבונן בצדדים החיוביים שלו והדבר יגרום לנו שמחה.

רמון- הגמרא אומרת שכל יהודי מלא מצוות כרמון, בעבודת ה' שלנו, עלינו לנסות למלא את עצמנו במצוות על ידי חפוש מצוות נוספות לעשות. אנו יכולים למצא אפשרויות ללמד יותר תורה,

לעשות טובה לאנשים אחרים או לומר תהלים.

במשנה, חמשה עשר בשבט מכנה ראש השנה לאילן. יש לכך משמעות חשובה עבורנו. לפני שאנו מתפללים אנו אומרים "הריני מקבל עלי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך" - אנו מוכנים ומזמנים להתנהג באהבת ישראל. מרבית התפלה עוסקת בבקשה מה' לעזור לנו, לא רק לי אישית אלא לכל היהודים יחד. הדבר נכון כאשר אנו מצמיחים פרות בתוכנו, כשאנו כוללים את עצמנו יחד עם יהודים אחרים העצים והפרות בעבודת ה' יגדלו הרבה יותר טוב!

גאולה ומשיח / פרות הגאולה

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרת מרים צימעה בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

נטיעה של פרדס זו עבודה קשה. מתחילים בנטיעת גרעין קטן, משקים אותו וממתינים בסבלנות חדשים על גבי חדשים. כאשר העץ מתחיל לצמוח, הוא צריך גזום מדיק והשקיה, הגנה מחרקים ומזיקים.

מדוע אם כן מקדיש החקלאי כל כך הרבה שנים כדי לגדל את הפרדס? כי הפרות שיצמחו בסוף "שנים את זה!"

זהו לקח אחד שנתן ללמד מחמשה עשר בשבט. המנהג הוא לאכול פרות טעימים בפרט פרות שנשתבחה בהם ארץ ישראל. הדבר מזכיר לנו כמה נפלאים הפרות שה' ברא בעולם וכך נזכר שכל המאמץ שהיה ברוך בגידולם היה כדאי.

כך הדבר לגבי הגאולה. נדרשת עבודה קשה ומאמץ גדול לקיים את כל המצוות בתקופת הגלות, אולם זה משתלם! נזכה "לפרות הגאולה" שיגיעו בעזרת ה' בקרוב.

(ראה שיחת חמשה עשר בשבט ה'תשמ"א)